

ผลการประชุมหารือ
การดำเนินโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา
วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๗ ณ ห้องประชุมพันเอกอาทร ชนเห็นชอบ ๑ ชั้น ๖
อาคารสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ผู้แทนจากสถาบันแม่ข่าย ๙ เครือข่าย ได้ร่วมประชุมหารือการดำเนินโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา ในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. กรอบทิศทาง การดำเนินกิจกรรมในปี ๒๕๕๗

๑.๑ กิจกรรมที่จะขับเคลื่อนในระดับเครือข่าย

- ๑) การแสดงพลังนิสิตนักศึกษาเนื่องในวันต่อต้านยาเสพติดสากล ๒๖ มิถุนายน
- ๒) การประกวดแนวปฏิบัติที่ดี (best practice) ในระดับเครือข่ายแต่ละเครือข่าย โดยได้รับวุฒิบัตรจากสกอ.
- ๓) การพัฒนา/เสริมสร้างศักยภาพแกนนำนิสิตนักศึกษาและการส่งเสริมให้แกนนำไปทำกิจกรรมต่อเนื่อง
- ๔) การค้นหา คัดกรอง กลุ่มเสี่ยง/กลุ่มเสพ และการส่งต่อสถานบำบัด
- ๕) การจัดกิจกรรมเฝ้าระวังและป้องกันปัญหาในรูปแบบต่าง ๆ ตามบริบทของเครือข่าย

๑.๒ กิจกรรมที่ดำเนินการในแต่ละสถาบันสมาชิก ที่ประชุมเห็นควรให้ใช้กรอบจากเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพการจัดกิจกรรมป้องกันเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา (NISPA) ซึ่งเป็นกิจกรรมสำคัญตามยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินปี ๒๕๕๗ ดังเอกสารแนบ โดยเครือข่ายฯ สามารถดำเนินกิจกรรมได้ตามความเหมาะสมกับสภาพปัญหาของพื้นที่

๑.๓.กิจกรรมที่เสนอให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาดำเนินการ คือ

- ๑) การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ปฏิบัติงาน ๙ เครือข่ายอย่างไม่เป็นทางการเพื่อเป็นเวทีให้ผู้ปฏิบัติงานได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์แนวคิดในการทำงานพร้อมทั้งเตรียมแผนการทำงานในปีต่อไป
- ๒) การจัดอบรมแกนนำนักศึกษาแบบเข้มข้นรวมทั้งศึกษาดูงาน

ทั้งนี้ ในการดำเนินกิจกรรมด้านการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด สถาบันแม่ข่ายมีหน้าที่ในการเชิญสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาทุกแห่งในพื้นที่เข้าร่วมประชุมเพื่อร่วมบูรณาการจัดทำโครงการ สำหรับสถาบันอุดมศึกษาออกสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้แต่ไม่สามารถเป็นผู้เสนอโครงการเพื่อขอรับงบประมาณสนับสนุนได้

๒.แนวทางขั้นตอนในการดำเนินโครงการ

๒.๑ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจะสนับสนุนงบประมาณการจัดประชุมของสถาบันแม่ข่าย เครือข่ายละ ๓๐,๐๐๐.- บาท (สามหมื่นบาทถ้วน)

๒.๒ สำนักงาน...

๒.๒ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา ภายในวงเงินเครือข่ายละไม่เกิน ๑,๕๐๐,๐๐๐.-บาท (หนึ่งล้านห้าแสนบาท) สำหรับเครือข่ายภาคกลาง เครือข่ายละไม่เกิน ๒,๐๐๐,๐๐๐.-บาท (สองล้านบาท) ทั้งนี้ ในการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณของโครงการจะให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่ดำเนินการตามกรอบทิศทางการดำเนินกิจกรรมปี ๒๕๕๗

๒.๓ สถาบันแม่ข่ายเป็นผู้เสนอโครงการ และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจะสนับสนุนงบประมาณไปที่สถาบันแม่ข่าย สำหรับการคืนเงินเหลือจ่ายให้สถาบันอุดมศึกษาคืนเงินเหลือจ่ายโดยตรงที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๒.๔ การจัดทำรายละเอียดค่าใช้จ่ายโครงการให้เป็นไปตามเกณฑ์การสนับสนุนงบประมาณในคู่มือการดำเนินโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา ปี ๒๕๕๗ โดยกำหนดระยะเวลาเสร็จสิ้นโครงการภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗

๒.๕ กำหนดส่งโครงการของเครือข่ายเพื่อขออนุมัติ ภายในวันศุกร์ที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๗

๒.๖ สถาบันแม่ข่ายฯ ส่งรายงานสรุปประเมินผลการดำเนินงานของเครือข่ายพร้อมภาพถ่ายการจัดกิจกรรมไปยังสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ภายใน ๑๕ วัน หลังจากเสร็จสิ้นโครงการ

เกณฑ์การพิจารณา

คุณภาพการจัดกิจกรรมป้องกันเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาเสพติในสถานศึกษา (NISPA) ปี ๒๕๕๗

๑. เกณฑ์การพิจารณาคุณภาพการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติในนักเรียน ชั้น ป.๔ ถึง ป.๖ หมายถึง การสร้างเสริมทักษะชีวิตเพื่อการป้องกันยาเสพติในนักเรียนชั้น ป.๔-ป.๖ โดยเลือกใช้รูปแบบกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

รูปแบบที่ ๑ การจัดให้มีวิทยากรสอนทักษะชีวิตเพื่อการป้องกันยาเสพติในโรงเรียนที่ต้องทำการสอนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยให้มีเนื้อหาหลักของการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติและจำนวนชั่วโมงการสอนใกล้เคียงกัน อาทิเช่น ครูผู้สอนในโรงเรียน ครูพระสอนศีลธรรมเพื่อการป้องกันยาเสพติ ครูสอนศาสนา ครูตำรวจ D.A.R.E. ครูตำรวจ ครูแกนนำ หรือวิทยากรอื่นๆ

รูปแบบที่ ๒ การจัดให้มีกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อการป้องกันยาเสพติที่หลากหลายอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยสถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมอย่างน้อย ๕ กิจกรรม เช่น

๑. มีการจัดกิจกรรมนักเรียนแกนนำ
๒. มีการจัดกิจกรรมศูนย์เพื่อนใจ TO BE NUMBER ONE
๓. มีการจัดตั้งกลุ่มเพื่อนปรึกษาเพื่อน (Youth Counselor)
๔. มีการจัดกิจกรรมต้านยาเสพติของสถานักเรียน/องค์กรวิชาชีพ/องค์กรนักศึกษา
๕. กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามศาสนาที่ตนนับถือ
๖. กิจกรรมจิตอาสา/บำเพ็ญสาธารณประโยชน์
๗. กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติหรือการป้องกันยาเสพติ
๘. กิจกรรมฝึกอาชีพ
๙. กิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ เช่น กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การใช้เทคโนโลยีต่างๆ เช่น Computer/Internet ค่ายเสริมทักษะการเรียนรู้ต่าง ๆ เป็นต้น
๑๐. กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ เช่น กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรม ศิลปะ ดนตรี ฯลฯ
๑๑. กิจกรรมอื่นๆ

๒. เกณฑ์การพิจารณาคุณภาพการจัดกิจกรรมป้องกัน เฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหาเสพติในสถานศึกษา ระดับชั้น ป.๑-ม.๓ (ขยายโอกาส), ม.๑-ม.๖, อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา

มีเกณฑ์ ดังนี้ : สถานศึกษาต้องมีการจัดกิจกรรมป้องกัน เฝ้าระวังยาเสพติ อย่างน้อย ๖ กิจกรรม จากทั้งหมด ๒๓ กิจกรรม โดยใน ๖ กิจกรรมนั้น จะต้องเป็นกิจกรรมสำคัญตามยุทธศาสตร์อย่างน้อย ๔ กิจกรรม จากชุดกิจกรรม ดังนี้

ลำดับที่ ๑-๑๗ กิจกรรมสำคัญตามยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินฯ ปี ๒๕๕๗

๑. มีวิทยากรเพื่อการป้องกันยาเสพติเข้าสอนนักเรียนในโรงเรียน
๒. มีการจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจประสานงานโรงเรียน
๓. มีการสำรวจ ค้นหา นักเรียนกลุ่มเสี่ยง เสพ/ติด และกลุ่มค้า
๔. มีการให้คำปรึกษา (โดยนักเรียน ผู้ปกครอง อื่นๆ ฯลฯ)

๕. มีการจัดค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสำหรับนักเรียน/นักศึกษา ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง
๖. มีการจัดค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสำหรับนักเรียน/นักศึกษา ที่อยู่ในกลุ่มเสพ
๗. มีการทำจิตสังคัมบำบัดในโรงเรียน (เฉพาะกลุ่มเสพ)
๘. มีการส่งต่อผู้เสพ/ผู้ติด เข้ารับการบำบัดรักษาที่อื่น
๙. มีการจัดตั้งหน่วยลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด ด้านยาเสพติดในโรงเรียน
๑๐. มีการเฝ้าระวังภายในโรงเรียน (โดยทีมงานห้องอุ่นใจ ดำรวจประสานงานโรงเรียน ทีมอื่นๆ ฯลฯ)
๑๑. มีการเฝ้าระวังนอกโรงเรียน (โดยทีมงานห้องอุ่นใจ ดำรวจประสานงานโรงเรียน ทีมอื่นๆ ฯลฯ)
๑๒. มีการสำรวจพื้นที่เสี่ยง/ปัจจัยเสี่ยงรอบสถานศึกษาในระยะ 500 เมตร
๑๓. มีการตรวจเยี่ยม/ตรวจตราพื้นที่เสี่ยงรอบๆ สถานศึกษาในระยะ 500 เมตร
๑๔. มีกิจกรรมเพื่อการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหาเสพติดร่วมกับผู้ประกอบการหอพัก/ร้านเกม ฯลฯ รอบสถานศึกษา
๑๕. มีการจัดพื้นที่ในโรงเรียนเพื่อใช้สำหรับการให้คำปรึกษา พบปะ ระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครอง กลุ่มเพื่อน ฯลฯ (ห้องอุ่นใจ / อื่นๆ)
๑๖. มีการจัดกิจกรรมศูนย์เพื่อนใจ TO BE NUMBER ONE
๑๗. มีการจัดกิจกรรมด้านยาเสพติดของสภานักเรียน/องค์กรวิชาชีพ/องค์กรนักศึกษา

ลำดับที่ ๑๘-๒๓ กิจกรรมทั่วไป

๑๘. มีการจัดกิจกรรมช่วงเวลาหลังเลิกเรียน* (กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามศาสนาที่ตนนับถือ กิจกรรมจิตอาสา/บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดหรือการป้องกันยาเสพติด กิจกรรมฝึกอาชีพ กิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ เช่น กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การใช้เทคโนโลยีต่างๆ เช่น Computer/Internet ค่ายเสริมทักษะการเรียนรู้ต่างๆ เป็นต้น กิจกรรมรณรงค์และนันทนาการ เช่น กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรม ศิลปะ ดนตรี ฯลฯ และกิจกรรมอื่นๆ)
๑๙. มีนักเรียนแกนนำต่อต้านยาเสพติด
๒๐. มีครูแกนนำที่รับผิดชอบงานด้านยาเสพติด
๒๑. มีการจัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครองในสถานศึกษาและชุมชน
๒๒. มีการจัดตั้งกลุ่มเพื่อนปรึกษาเพื่อน (Youth Counselor)
๒๓. มีการจัดกิจกรรมในช่วงปิดภาคเรียน** (กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามศาสนาที่ตนนับถือ กิจกรรมจิตอาสา/บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดหรือการป้องกันยาเสพติด กิจกรรมฝึกอาชีพ กิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ เช่น กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การใช้เทคโนโลยีต่างๆ เช่น Computer/Internet ค่ายเสริมทักษะการเรียนรู้ต่างๆ เป็นต้น กิจกรรมรณรงค์และนันทนาการ เช่น กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรม ศิลปะ ดนตรี ฯลฯ และกิจกรรมอื่นๆ)

แนวทางการป้องกันยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา

การจัดกิจกรรมเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา เน้นการระดมการมีส่วนร่วมของนิสิต นักศึกษาในการจัดกิจกรรมป้องกัน และเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดภายในสถาบันและรอบๆ สถาบัน ด้วยการสร้างเสริมศักยภาพกลุ่ม/ชมรม/องค์กรนิสิตนักศึกษา และเครือข่ายการทำงานขับเคลื่อนกิจกรรม ซึ่งกรอบแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายอุดมศึกษาขับเคลื่อนกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ดังนี้

๑. พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งกลุ่ม/ชมรม/องค์กรนิสิตนักศึกษา

๒. ส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่ม/ชมรม/องค์กรนิสิตนักศึกษาขับเคลื่อนกิจกรรมด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ได้แก่

๒.๑ การรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ การจัดนิทรรศการ ตลาดนัดทางวิชาการด้านความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างต่อเนื่อง การจัดมหกรรมรวมพลังเยาวชนเพื่อรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในโอกาสวันสำคัญต่าง ๆ และโดยเฉพาะในวันต่อต้านยาเสพติด เป็นต้น

๒.๒ การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เชิงบวกให้กับเด็กและเยาวชนในช่วงเวลาหลังเลิกเรียน (บ้านหลังเรียน)

๒.๓ การจัดกิจกรรมเชิงเฝ้าระวัง สอดส่องดูแล รวมทั้งป้องกันปัญหายาเสพติดในหอพัก ที่พักอาศัย ชิงพณิชยที่มีนิสิตนักศึกษาเช่าอยู่ และแหล่งมั่วสุมรอบสถาบัน

๒.๔ การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กและเยาวชนกลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อปัญหายาเสพติดให้มีโอกาสทำความดีและบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม โดยมุ่งหวังให้เกิดความเคารพ และรู้จักคุณค่าตนเอง เกิดจิตสาธารณะ อันเป็นผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่เหมาะสม

****อย่างไรก็ตามการจัดกิจกรรมขึ้นอยู่กับบริบทแวดล้อมของแต่ละสถาบันรวมทั้งสภาพปัญหาที่พบด้วย เช่น หากพบกลุ่มเสี่ยง หรือเสพ ควรจัดให้มีการให้คำปรึกษาแนะนำ หรือส่งต่อสถานพยาบาล เป็นต้น**
